

TRIO OLGA: BEAUTIFUL PEOPLE

Dvojica umelcov Monika Haasová a Péter Cseri sa pracovne stretla už pri niekoľkých pozoruhodných projektoch, ktoré sa nachádzali na pomedzí súčasného tanca, pantomímy a fyzického divadla. Poznajú teda toto prostredie dôkladne a tvorivý proces je pre nich skôr hľadaním a nachádzaním hlbších konceptov, ako len vytváraním scénok vypointovaných gagom. V *Beautiful people* humor vychádzal z povahy oboch protagonistov, ich fyzických dispozícií a vizuality. V druhom texte, ktorý píšem o *Beautiful people*, sa chcem pozrieť na dielo skupiny Trio Olga cez druhové špecifiká. Tie sú aj v kontexte slovenského súčasného pohybového divadla zatiaľ ojedinelé a stoja za bližší pohľad.

V *Beautiful people* tvorcovia uvažujú o duši ako o „bytosti“, skúmajú antropologickú premenu individua so zvieracími inštinktmí (akýsi exponát z praveku) až po osobnosť, ktorá dokáže existovať v hraniciach vzťahu, ale niekde v podvedomí cíti svoje prvé živočíšne pudy. Inscenácia sa skladá z fragmentárnych výstupov dvojice. Rámcuje ich primárna situácia – sledovanie televíznej stanice V obývačke, ktorej moderátorka (Monika Haasová) sa zároveň stáva súčasťou vzťahu s objektom záujmu (Péter Cseri). Obaja prechádzajú reminiscenciami rôznych vzťahov rôznych ľudí. Striedaniam situácií dopomáhajú nielen kostýmové zmeny, ale aj použité pohybové či mimické prostriedky.

Fyzická akcia a gagy sa v inscenácii spájajú s performatívnymi prvkami, čím vzniká tvar, ktorý sa dá zaradiť pod pojem fyzické divadlo. Performeri nevyužívajú vo veľkej miere fyzickú akciu (pohyb, fyzická konfrontácia s partnerom) pre naplnenie konceptu hľadania podobnosti existencie duše s biologickým životom človeka. Fyzická akcia sa stáva skôr prostriedkom pre dosiahnutie pointy. Pritom nejde o pointu gagu, ale o vyústenie logiky sledu udalostí. Príkladom gagov je opakovanie niektorých pohybov alebo mikrosituácií, ako tanec Moniky Haasovej či vyzliekanie si rôznych vrstiev oblečenia. Humor vzniká aj zo situácií na rozmerom nafukovacom gauči, ktorý slúži nielen pre nostalgické spomínanie dvoch partnerov, ale je aj miesto, na ktorom sa najlepšie premietne turbulentný vzťah dvojice. Ide o situáciu, keď sa gauč prevrhne dozadu a trčia z neho len nohy performerov, ktoré pokračujú v dialógu.

Obaja performerí sú pohybovo zdatní a vedia vycítiť pointu. Cseri vstupuje do akcie svojou impulzívnosťou a zjavom, Haasová zase vecnosťou a nadhľadom. Niekedy sa nechávajú príliš uniesť silou gagu, ale ten vedia vzápätí nahradiť zmenou atmosféry. Princípom dramaturgie (Marcelo Evelin) je vrstvenie situácií, ktoré ústi k rozdielnemu vnímaniu reality, každá z postáv k nej pristupuje inak. Zobrazujú bežné javy, od náhodného stretnutia cez peripetie vzťahu až po vzájomné konflikty či fyzické ataky (výstup s vedrom, pri ktorom performer takmer udusí partnerku). Podobnými cestami sa uberá, podľa tvorcov, aj „životnosť“ duše. Neraz ide o komické výjavy, v ktorých funguje vnútorná komika oboch protagonistov zvýraznená rytmickou hudbou. Z témy dokážu vypreparovať istý cyklus, v ktorom sa z partnera stane otec dcéry, ktorá sa v budúcnosti stane moderátorkou.

Aj keď ide o autorský projekt Haasovej a Cseriho, ku konečnej fáze skúšania sa pripojil divadelný režisér Karol Rédlí. Aj na základe toho zrejme došlo v inscenácii k väčšiemu zdivadleniu na úkor fyzickej akcie a jednotlivé scény nadobudli viac štruktúrovaný charakter, čím sa stratila možnosť ešte väčšej spontaneity. Ostatní členovia tímu, Iveta Haasová (kostýmová spolupráca), Tóno Popovič (výber hudby), Matej Gavula (scénografická spolupráca) a Slavomír Šmálik (svetelný dizajn) v rámci svojich umeleckých zložiek dotvárali obsahovú či vizuálnu stránku diela. Ani jedna zo zložiek nebola natoľko výrazná, aby otvárala ďalšie možné vrstvy konceptu diela. Výsledná podoba štruktúry diela tak spočívala hlavne na autorskom vklade a stvárnení oboch protagonistov.

V kontexte slovenského pohybového divadla predstavuje *Beautiful people* využitie viacerých princípov v rámci žánru. Tvorivá dvojica ich síce nepremietla do experimentálnej roviny pohybu, ale dokázala zharmonizovať rôzne tvorivé prístupy do kompaktného celku.

Autor analýzy: Marek Godovič